ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ 16 ΙΟΛ. 1986

Θεατρικές παραστάσεις

Μαριβώ, «Η φιλονικία», από τήν «Πειραματική Σκηνή της Τέχνης», στίς γιορτές Ανοιχτού Θεάτρου

Στό όγκώδες καί ποικίλο έργο τού Μαριβώ, πού τελευταία τόν «άνακαλύπτει» τό έλληνικό θέατρο, οί κωμωδίες πού άναφέρονται στόν έρωτα, έχουν ένα σημαντικό μερίδιο. «Η φιλονικία» είναι ένα χαρακτηριστικό μονόπρακτο, πού παρουσιάζει ένδιαφέρον στή σύλληψή του, σάν ίδέα δηλαδή, άλλά καί σάν πραγματοποίηση καί άποτελεί σίγουρα καρπό τής τάσης, πού ύπήρχε τότε στή Γαλλία γιά λογιοκρατισμό καί έρευνα, κυρίως σέ κοινωνικά φαινόμενα. Οσο κι άν βρίσκει κανείς άναλογίες μέ άλλα κείμενα (κυρίως μέ τό «Ονειρο καλοκαιρινής νύχτας»), δέν μπορεί παρά νά έκτιμήσει τήν έπινοητικότητα τού Μαριβώ: τά βασικά πρόσωπα είναι τέσσερις νέοι – δύο άπό κάθε φύλο – πού έχουν άνατραφεί χωριστά καί μεμονωμένα. Μιά μέρα άφήνονται νά συναντηθούν, νά γνωρίσουν τό άλλο πρόσωπο, τό άλλο φύλο, τήν έλξη πρός αύτό, τόν έρωτα καί όλα όσα έπακολουθούν. Πρόκειται γιά ένα πείραμα, πού τό έκτελούν δύο μαύροι ύπηρέτες – ένας άντρας καί μιά γυναίκα κι έδώ – καί τό παρακολουθούν ένας άρχοντας καί μιά κυρία. Επομένως τά ζευγάρια δέν είναι δύο, άλλά τέσσερα (στό τέλος θά προστεθεί κι ένα πέμπτο) μέ τή διαφορά ότι τό καθένα έχει τή δική του έμπειρία ζωής – καί έρωτα. Τό τί έπακολουθεί στό πείραμα, δέν είναι πρωτότυπο, άλλά είναι πειστικό: έρωτας, ζήλια, φιλαρέσκεια, αύταρέσκεια, σύγκρουση. Η κυρία άποστρέφει τό πρόσωπο (ίσως γιατί άναγνωρίζει κάποιες μύχιες έπιθυμίες της), οί ύπηρέτες, πιό γήινοι καί πιό είλικρινείς, τά προβλέπουν όλα καί τά συγχωρούν. Η σκέψη τού Μαριβώ κυριαρχεί, άλλά κυριαρχεί σέ βάρος τού αίσθήματος. Τό έργο παρουσιάζει ένδιαφέρον, διασκεδάζει μέχρι ένα βαθμό, άλλά δέν συναρπάζει, δέν συγκινεί – ίσως γιατί στό θέατρο δέν μπορούν νά ζήσουν δοκίμια «φιλοσοφίας», έστω κι άν είναι δοσμένα άπό έναν τεχνίτη τής κωμωδίας.

Η παράσταση, πού σκηνοθέτησε ή Πέπη Οίκονομοπούλου, προσπάθησε νά μετριάσει τό ένδιαφέρον γιά τό πείραμα (πού τά άποτελέσματά του, άλλωστε, εύκολα τά μάντευε κανείς) καί νά προσδώσει χάρη καί έλαφράδα. Αύτό βέβαια, τό πέτυχε καί τό έργο τό έβλεπε κανείς εύχάριστα, χωρίς, πάντως, ίδιαίτερη ίκανοποίηση. Ηταν μιά καθαρή, εύσυνείδητη, σωστή θεατρική δουλειά – άλλά αύτό, φαίνεται, δέν είναι άρκετό γιά νά μεταδοθεί ή καλλιτεχνική συγκίνηση.

Τό άποτέλεσμα, βέβαια, έξαρτήθηκε καί άπό τήν συμβολή τών ήθοποιών, πού έδειχναν καλά όδηγημένοι, άλλά όχι πάντα άποτελεσματικοί. Γιά μιά άκόμη φορά θά πρέπει νά ύπογραμμίσει κανείς τήν ύπεροχή τών κυριών έναντι τών κυρίων. Εύχάριστη έκπληξη ήταν ή άπόδοση τής Εφης Σταμούλη πρός έκφραστικά μέσα πού άνήκουν στίς ένζενί (μόνο πού δέν είμαστε βέβαιοι ότι είναι σωστή λύση νά δοθούν τά πρόσωπα σάν ένζενί ή ζέν πρεμιέ) καί μάλιστα μέ πολλά θετικά στοιχεία. Στήν ίδια γραμμή, πειστικότατη ήταν ή Δώρα Σκαρλάτου. Από τούς άνδρες σαφώς κοντύτερα στήν έπιτυχία έφτασε ο Γιώργος Κορμανός.

Πολύ λειτουργικό, άλλά καί καλαίσθητο ήταν τό σκηνικό, πού σχεδίασε ό Απόστολος Βέττας, πού άξιοποίησε καί τόν συγκεκριμένο χώρο τού θεάτρου τού Κήπου. Καλά έπίσης τά πιό πολλά κοστούμια τής Ιωάννας Μανωλεδάκη. Η μουσική τού Ηρακλή Πασχαλίδη δημιουργούσε τή σωστή άτμόσφαιρα. Ανετη ή μετάφραση τής Κλαίρης Μητσοτάκη. Γενικά: μιά παράσταση εύπρόσωπη, πού πείθει ότι ή «Πειραματική Σκηνή τής Τέχνης», προχωρεί σωστά.

Ολος ό θίασος (τής έπιθεώρησης) έπί σκηνής

Λαζόπουλου - Ξανθούλη, «Χαράτσι π' τόν Ανδρέα τόν Απάτσι», έπιθεώρηση

Παρακολουθώντας κανείς τό καινούργιο έργο τού Λάκη Λαζόπουλου καί τού Γιάννη Ξανθούλη, πείθεται πώς, πραγματικά, κάτι έχει άλλάξει στήν έπιθεώρηση – τουλάχιστον πρός τό πιό σύγχρονο. Είναι άλήθεια πώς, γιά πολλούς καί διαφόρους λόγους (κυρίως οίκονομικούς καί καλλιτεχνικούς), ή παλιά μορφή έπιθεώρησης δέν μπορεί πιά νά άνασάνει. Ετσι ό τρόπος, πού γράφονται καί πού άνεβάζονται τώρα οί έπιθεωρήσεις (άπό τήν «Ελεύθερη σκηνή» καί μετά) έχει τά έχέγγυα τουλάχιστον μιάς άνανέωσης. Από κεί καί πέρα, χρειάζονται άξιοι ήθοποιοί καί, φυσικά, καλά κείμενα. Ο Λαζόπουλος κι ό Ξανθούλης γιά μιά φορά άκόμη δείχνουν ότι ξέρουν νά γράψουν έπιθεώρηση. Οχι ότι όλα τά νούμερα είναι έπιτυχημένα – άπό συγγραφική πλευρά έννοούμε. Υπάρχουν καί άρκετά, πού κάπου φλυαρούν ή σατιρίζουν φάλτσα. Ωστόσο, τό μεγαλύτερο μέρος τής σάτιρας – τής άμεσα ή έμμεσα πολιτικής – είναι εύστοχο, διασκεδαστικό, διεισδυτικό. Νούμερα όπως τά «Τώρα στά γεράματα», «Αν καταπιείς μασέλα» καί «Ανθρωπος είμαι κύριε Παπανδρέου», άξίζουν τόν κόπο νά τά δεί κανείς καί νά ξεκαρδιστεί μ' αύτά. Αλλά, παράλληλα (αύτό στό δεύτερο μέρος) ύπάρχουν σκέτς όπως ή «Στέλλα» καί «Απόστολος ό πίσω», όπου χαίρεται κανείς δυό μονόλογους, πού τό χιούμορ τους είναι μπολιασμένο μέ μιά σκέψη πού προκαλεί τήν πίκρα έκείνη, πού δίνει ή σωστή σάτιρα.

Δέν χρειάζεται νά μιλήσουμε γιά τήν σκηνοθεσία (τού Γιώργου Θεοδοσιάδη), γιά τό σκηνικό καί τά κοστούμια (τού Γιώργου Πάτσα) ή γιά τήν μουσική καί τά χορευτικά, όπου πάλι έχουμε τά γνωστά όνόματα τού Χατζηνάσιου καί τού Ντέ Πιάν – καί δέν θά μιλήσουμε, γιατί στήν έπιθεώρηση τά πράγματα λειτουργούν διαφορετικά άπ' ότι στήν πρόζα. Ας πούμε λίγα λόγια γιά τούς ήθοποιούς. Καί γιά νά ξεκινήσουμε άπό τίς κυρίες, ή Μίρκα Παπακωνσταντίνου έδειξε περίφημα προσόντα (διαφορετικά) στό σκέτς γιά τά ΚΑΠΗ καί στή «Στέλλα» καί θά λέγαμε – άν δέν φοβόμαστε πώς θά παρεξηγηθεί ή φράση – ότι άδικεί τό ταλέντο της, όταν δέν τό χρησιμοποιεί σέ μεγάλες έρμηνείες, στήν πρόζα. Πολύ καλές άκόμη άποδείχθηκαν οί κυρίες Αδαμάκη καί Μαυρογιάννη. Ο Λάκης Λαζόπουλος, σέ όλες τίς έμφανίσεις του, έδειξε σπάνια προσόντα, τουλάχιστον σάν ήθοποιός έπιθεώρησης, μέ μιά δυνατότητα πλήρους έπαφής μέ τό κοινό, στοιχείο βασικής άξίας γι' αύτό τό είδος θεάτρου. Πολύ καλός ό Δάνης Κατρανίδης στό «Αγία Παρασκευή». Οί ύπόλοιποι ήθοποιοί, βοήθησαν στήν άρτιότητα τής παράστασης, άνάλογα, βέβαια μέ τά κείμενα, πού είχαν νά άποδώσουν.

ΝΙΚΟΣ ΜΠΑΚΟΛΑΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΥΠΟΥ